

LUNDS KOMMUN
lunds.kommun@lund.se

2024-01-04

1 (21)

Dnr SI 2023:5852

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Katedralskolan i
Lunds kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Katedralskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de ämnesplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Katedralskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver försäkra sig om att samtliga elever med regelbundenhet får vara delaktiga i planeringen av undervisningen och att lärarna ger eleverna reellt inflytande över både innehåll och arbetsformer.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **30 augusti 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till: Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen, SI 2023:5852, i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Katedralskolan leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Sammantaget visar granskningen att rektorn tillsammans med de biträdande rektorerna skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp såväl skolenhetens kunskapsresultat och trygghetsresultat som undervisningens kvalitet och att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Rektorn analyserar skolans resultat, genomför relevanta utvecklingsåtgärder och fördelar resurser för att möta de behov som finns på skolan. Vidare visar granskningen att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag och att rektorn leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete.

Uppföljning, analys och åtgärder

Granskningen visar att rektorn tillsammans med de biträdande rektorerna skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp såväl skolenhetens kunskapsresultat och trygghetsresultat som undervisningens kvalitet och att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Av intervjuer och inskickad dokumentation framgår att rektorn har en god kännedom om verksamheten via biträdande rektorer och de lärare som leder ämneslagen, samt att skolledningen tar del av mötesprotokoll i alla typer av organiserade möten. Därutöver ser rektorn till att varje lärare delar underlag för elevernas kunskapsresultat med skolledningen och att lärarna analyserar läsårets kunskapsresultat både individuellt och i ämneslagen. Lärarna jämför bland annat resultaten i kurserna över tid, samma kurser på olika program, kursbetyg och nationella prov samt eventuella skillnader mellan pojkars och flickors resultat samt följer elevresultat över tid även om elever byter grupper. Utifrån vad skolledningen ser i lärarnas sammanställningar återkommer de med specifika frågeställningar till ämneslagen. Vidare tar rektorn reda på undervisningens kvalitet via medarbetarsamtal, som följs upp med lektionsbesök och samtal en gång per läsår eller mer frekvent vid behov. Av intervjuer med lärare och rektor framgår också att

eleverna på skolan ofta vänder sig direkt till sin biträdande rektor om de upplever att något i undervisningen inte fungerar. Elevernas kursutvärderingar samt Skolinspektionens enkät respektive kommunens egen enkät till elever i år 2 (LUNK) ingår också i det underlag som skolledningen analyserar. Rektorn tar vidare reda på om och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen genom att ställa frågor kring det till lärarna som en del av den analys de lämnar in såväl i ämneslagen som individuellt. Det kan exempelvis gälla de fokusområden som skolan arbetat med, så som förra läsårets arbete om sex, samtycke och relationer. Dessutom förklarar lärare på medarbetarsamtalen hur de arbetat med värdegrunden i undervisningen. Av intervjuer med elever, lärare och rektor framgår vidare att rektorn även får insyn i hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen, genom att exempelvis biträdande rektor ibland besöker mentorstiden, som är ett uttalat forum för arbete med värdegrunden. Rektor får dessutom insyn i verksamheten via årskursråden, som träffas två gånger per termin. Där träffar elever årskursvis den biträdande rektorn som ansvarar för det programmet som eleverna tillhör och diskuterar exempelvis tillgänglighet och förbättringar av skolmiljön och det ger skolledningen information om delar av värdegrunds- och trygghetsarbetet samt om undervisningens kvalitet.

Granskningen visar vidare att rektorn analyserar skolans resultat, genomför relevanta utvecklingsåtgärder och fördelar resurser för att möta de behov som finns på skolan. Av inhämtad dokumentation och intervjuer med rektorn framgår att rektorns analys av resultaten för läsåret 2022-23 visar på goda kunskapsresultat, som är i linje med tidigare år. Sett över flera år tillbaka får 96-100 procent av skolans elever gymnasieexamen efter 3 år med ett betygsgenomsnitt på cirka 17. Det finns inget mönster i skillnader mellan flickors och pojkars genomsnittsresultat över tid, men det fanns skillnader mellan flickor och pojkars resultat i några kurser 2022-23. I de kurser där skillnader har identifierats har rektor sett till att lärarna har påbörjat ett arbete till exempel genom att lärarna tittar på variationer utifrån vissa moment i kursen och diskuterar hur de ska utveckla undervisningen och hur de utformar prov eller olika moment. Utifrån andra skillnader som rektorn har identifierat i sin analys har olika insatser startats. Exempelvis har skillnader mellan olika elevgrupper i Svenska 3 lett till ett pilotprojekt i svenska i samarbete med Malmö Universitet för att finna åtgärder som har vetenskaplig grund. I ett första steg har en kartläggning för att identifiera vilka elever som kan vara i behov av svenska som andraspråk genomförts. Av intervjuer och inskickat material framkommer även att spetsprogrammet i historia tidigare har haft lägre genomströmning, vilket bland annat berodde på sociala faktorer. Därför har rektorn organiserat om, så att eleverna går i blandade klasser med samhällsprogrammet. Av den inskickade kvalitetssammanställningen framgår också att rektorn har noterat att index för elevers delaktighet i undervisningen är lägre än

genomsnittet för riket i Skolinspektionens skolenkät. Rektorns analys är att det finns elevinflytande via många olika forum, men att det faktum att skolan är stor kan göra det svårt att synliggöra delaktigheten. Som en insats för att öka elevers inflytande har kursutvärderingarna därför tidigarelagts till mitten av kurserna. Rektorn har också noterat att skolenkäten visat lågt index på elevsvar gällande motivation och att det är stor skillnad mellan lärares och elevers svar gällande intresseväckande undervisning och variation. Som en insats för att öka såväl elevers motivation som delaktighet och upplevelse av variation i undervisningen har skollärdningen startat ett kollegialt lärande, där lärare i olika ämnen läser en aktuell bok om ledarskap i klassrummet och diskuterar i samtalsgrupper samt auskulterar hos varandra. Vidare framgår av intervju med rektorn att rektorn fördelar resurser utifrån ett helhetsperspektiv och behov som uppstår i olika delar av verksamheten, som till exempel till elever som behöver extra stöttning och förstärkning av elevhälsan i samband med fokusområdet sex, samtycke och relationer.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Av intervjuer och inskickad dokumentation framgår att rektorn har delat upp arbetet i en arbetsorganisation och en utvecklingsorganisation och att det är tydligt för personalen hur dessa ser ut och fungerar. Inom ramen för arbetsorganisationen finns regelbundna ämneslagsmöten, där alla lärare träffar kollegor i alla ämnen de undervisar i. I dessa forum planerar, organiserar och sambedömer lärarna, vilket beskrivs närmare under rubriken *kvalitetssäkring av betyg*. Rektorn ser också till att alla undervisande lärare regelbundet deltar i mentorsgruppskonferenser, där de gör avstämningar med elevhälsan kring studiesituationen i specifika elevgrupper. I utvecklingsorganisationen träffas lärare också i ämneslag, då lärarna väljer ett av sina ämnen och arbetar med mål och utveckling av ämnet under ett läsår. Därtill finns samtalsgrupperna i vilka lärare samtalar kring gemensam litteratur, som nämnts under rubriken *uppföljning, analys och åtgärder*. Av intervju med lärare framkommer emellertid att det är otydligt för dem varför de fått detta uppdrag i samtalsgrupperna och att ingen av dem som intervjuats kan härleda detta uppdrag till just elevers motivation, delaktighet och variation i undervisningen. Av intervjun med rektorn framgår dock att rektorn på ett skolgemensamt möte i början av terminen har redogjort för analysen bakom detta utvecklingsarbete. Vilket avtryck det kollegiala lärandet och ämneslagets utvecklingsarbete har fått i undervisningen redovisar lärare till skollärdningen både i sin individuella och i ämneslagets analys av läsåret som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Det finns dessutom ett antal olika arbetsgrupper som lärare ingår i. Två exempel är analysgruppen som arbetar med datadriven skolutveckling och

likabehandlingsgruppen som arbetar med att förankra de nya skrivningarna kring sex, samtycke och relationer samt normer och jämställdhet och att utveckla arbetet med det. På medarbetarsamtalen diskuterar alla lärare med biträdande rektorn hur deras engagemang i de olika grupperna ser ut och vad det leder till.

Arbetet med jämställdhet

Granskningen visar att rektorn leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete. Av intervjuer och inskickat material framgår att jämställdhetsarbetet under föregående år haft fokus på de nya skrivningarna i läroplanens inledande kapitel om jämställdhet samt sexualitet, samtycke och relationer. Dessa föreskriver bland annat att skolan ska bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om könsmönster. Skolan ska också förmedla betydelsen av att sexualitet och relationer präglas av samtycke och kritisk granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck. Det framgår att skolan har gjort flera insatser. Alla ämneslag har först inventerat vad som redan görs i ämnesundervisningen kopplat till området och sedan börjat utveckla undervisningen, genom att exempelvis köpa in och arbeta med litteratur inom temat eller genom att elevhälsan besökte vissa lektioner för att komplettera undervisningen utifrån sina olika professioner. De intervjuade eleverna erinrar sig att de har arbetat med tema jämställdhet inom ämnena svenska, engelska och historia utifrån förra årets fokusområde. Därtill anordnade skolan temadagar där jämställdhet och normer ingick som en del av temat sexualitet, samtycke och relationer. Även på mentorstiden avsattes tid för arbete med jämställdhet och normer. Arbetet fortgår även under innevarande läsår. Av kvalitetsanalysen framgår dessutom att skolan har som mål att utarbeta en skolgemensam strategi och skapa samsyn kring hur de olika delarna inom ämnesområdet sex, samtycke och relationer samt normer och jämställdhet ska genomföras i skolan och undervisningen.

Skolinspektionen vill understryka att för att det kollegiala lärandet på skolan ska kunna göra avtryck i undervisningen är det viktigt att den personal som deltar tydligt är införstådda med vilka behov i verksamheten som föranleder det och vilka effekter rektorn förväntar sig att det ska få. I övrigt har Skolinspektionen inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Sammantaget visar granskningen att undervisningen är målfokuserad och i stor utsträckning strukturerad, även om många lektioner får en abrupt avslutning. Merparten av lärarna på Katedralskolan varierar sin undervisning, men vissa elever upplever ändå att flera av deras lärare varierar undervisningen i låg grad. Lärarna har höga förväntningar på eleverna och arbetar aktivt med att stärka elevernas självförtroende och motivation. Vidare anpassar lärarna undervisningen efter aktuell elevgrupp, och merparten av lärarna hjälper eleverna komma igång eller bibehålla sitt engagemang, även om det också finns lärare som överlåter ansvaret att fokusera på lektionsarbetet åt eleven själv. Därtill visar granskningen att undervisningen innehåller övningar och frågor där eleverna får möjlighet att reflektera utan ett givet svar och att eleverna får reflektera över sitt eget lärande. Eleverna är delaktiga i att utvärdera undervisningen, men däremot involverar inte alla lärare eleverna i planeringen av undervisningen.

Struktur och variation

Granskningen visar att undervisningen är målfokuserad och i stor utsträckning strukturerad, även om många lektioner får en abrupt avslutning. Det framgår av observationer och intervjuer med elever och lärare att nästan alla lärare startar lektionerna med att knyta an till vad föregående lektioner har handlat om. Dessutom berättar de flesta lärare om lektionsupplägget och visar det i punktform på tavlan. I vissa fall kan också lektionsstarten innehålla en blick på planeringen framåt i tiden. Av både intervjuer och observationer framgår emellertid att vissa lektioner startar direkt med själva lektionsinnehållet, utan att läraren har presenterat vare sig lektionsupplägg, återblick eller planering framåt. Eleverna har dock tillgång till en planering för varje enskild kurs via skolans lärplattform. Av lärarintervjuerna framgår att många lärare förklarar syftet i början av ett arbetsområde, inför vissa moment eller specifika examinationstillfällen, samt när syftet tydligt bidrar till att motivera eleverna

eller väcka intresse. Av intervju med rektorn framgår att lärarna håller tydligt strukturerade lektioner och att syfte ingår, om än inte på varenda lektion. Av observationer och elevintervjuer framgår att lektionerna består av ett logiskt flöde av olika moment. Av såväl observationer som intervjuer med lärare och elever framgår att lärare visserligen ofta avslutar med exempelvis en sammanfattning av lektionsinnehållet, en avstämning med eller reflektionstid för eleverna, men att många lektioner också avbryts mitt i ett arbetsmoment, utan någon sammanfattning eller avrundning, för att lektionstiden har löpt ut.

Vidare visar granskningen att merparten av lärarna på Katedralskolan varierar sin undervisning, men att vissa elever ändå upplever att flera av deras lärare varierar undervisningen i låg grad. Av observationer och intervjuer framgår att många lärare utformar sin undervisning så att den innehåller olika typer av uppgifter och aktiviteter. Många enskilda lektioner består av såväl lyssnande och/eller läsande som av olika övningar och diskussioner i par, i grupp och i helklass. Av intervjuer med lärare framgår att flera lärare planerar så att arbetssätten varierar under kursens gång beroende på vilka delar av centralt innehåll som undervisningen behandlar. Av intervjuer med elever framgår emellertid att inte alla elever upplever undervisningen som varierad. Exempelvis beskriver vissa elever att flera av deras lärare till stor del förlitar sig på föreläsning som metod, eller på genomgång följt av enskilt arbete i läroboken, medan andra elever ger exempel på kurser där undervisningen är mycket varierad. Därtill visar Skolinspektionens skolenkät 2023 att skillnaden mellan lärares och elevers syn på variation i undervisningen är större på Katedralskolan än i riket. För eleverna är index på frågan om variation i undervisningen 4,7 på Katedralskolan och 5,2 i riket, medan index för lärare på Katedralskolan är 7,5 jämfört med rikets 7,1. Detta har rektorn noterat i sin kvalitetsanalys för läsåret 2022-23 och startat ett utvecklingsarbete kring, med utgångspunkt i läsning av gemensam litteratur som diskuteras i samtalsgrupper bestående av lärare i olika ämnen följt av auskultationer inom kollegiet.

Stimulans, utmaning och elevstöd

Granskningen visar att lärarna har höga förväntningar på eleverna och arbetar aktivt med att stärka elevernas självförtroende och motivation. Av samtliga intervjuer framgår att lärarnas höga förväntningar på eleverna bland annat yttrar sig i att eleverna förväntas ta stort egenansvar för sina studier, både på lektioner och i hemarbete. Av intervju med rektorn och lärare framgår att många elever också har så höga förväntningar på sig själva att lärarna ibland måste hjälpa vissa elever att förstå att prestationerna är goda och studierna lyckade, även om eleven inte når högsta möjliga nivå på varje enskild uppgift. Lärarna berättar vidare att om en elev har det

svårt i någon kurs, försöker de visa på och berömma de små stegen i rätt riktning för att stärka självförtroendet hos eleven. Av intervjuer med elever i år 1 framgår dock att de inte upplever att lärarna uppmuntrar dem personligen särskilt mycket i skolarbetet, men att många lärare ändå motiverar hela elevgruppen genom sin entusiasm för ämnet. Elever i år 2 och 3 säger däremot att alla lärare uppmuntrar dem och vill deras bästa. Det kan till exempel yttra sig genom att lärarna pratar med enskilda elever innan provtillfällen om läraren märker att de är nervösa. Andra exempel är att lärarna säger att de vet att eleverna kan mer än det senaste resultatet visar eller genom att lärarna tydligt kommunicerar att de ser att eleverna har stora möjligheter att nå ett högre resultat än hittills. Detta händer till exempel på lägesamtalen som lärare i alla kurser har med varje elev minst en gång per kurs, men ibland oftare. Av samtliga intervjuer framgår att många lärare strävar efter att ha ett öppet diskussionsklimat i klassrummet. Dessutom uppmuntrar lärarna elever som tvekar att våga försöka sig på uppgifter och de avdramatiserar felsvar.

Vidare visar granskningen att lärarna anpassar undervisningen efter aktuell elevgrupp, och att merparten av lärarna hjälper eleverna komma igång eller bibehålla sitt engagemang, även om det också finns lärare som överlåter ansvaret att fokusera på lektionsarbetet åt eleven själv. Det framgår av intervjuer med lärare och elever att lärarna anpassar uppgifterna efter elevgruppen så att eleverna har tillräckligt många och tillräckligt utmanande uppgifter att arbeta med under lektionen. Även om vissa elever säger att de inte får svårare eller fördjupande uppgift om de blir klara, beskriver lärarna att de ofta lägger svårare extrauppgifter på skolans lärplattform, så att eleverna lätt kan nå dem. Både lärare och elever beskriver också i intervjuer att de arbetar med öppna uppgifter och diskussionsfrågor så att alla elever utmanas oavsett kunskapsnivå. Ett annat exempel från lärarna är att alla elever får samma uppgifter men i stigande svårighetsgrad, och att alla hinner till en utmanande nivå på samma lektion. Det framgår också att lärare använder olika strategier i grupper där studiemotivationen är lägre. Exempel är att lärarna gör kortare inledningar och ger eleverna kortare uppgifter med tydliga mål eller att eleverna får arbeta utifrån teman som engagerar gruppen, för ökat fokus. Dessutom anpassar vissa lärare undervisningen utefter vilken tid på dagen och vilken veckodag det är, eftersom det påverkar elevernas fokus, och de ger dem ibland en kort paus. Av intervjuer och observationer framgår vidare att lärarna hjälper elever att komma igång och bibehålla sitt engagemang vid lektionsarbetet genom att gå runt till enskilda elever och grupper, oftast även till dem som inte aktivt ber om hjälp. För att hjälpa elever ställer lärarna frågor som leder dem vidare, förklarar uppgiften eller stoffet på ett annat sätt eller bryter ner uppgiften i mindre delar. Lärarna hjälper dessutom eleverna vid behov med att organisera sitt lektionsarbete samt berömmar framsteg och uppmuntrar till

fortsatt arbete. Enligt eleverna finns det dock enstaka kurser där så många elever behöver hjälp att läraren inte alltid hinner med alla. Det framgår också att enstaka lärare inte reagerar på eller uppmärksammar elever som gör annat än det planerade arbetet, så länge dessa elever inte stör lärarens undervisning eller andra elevers förmåga att arbeta med lektionsinnehållet. Även på observationer framkommer något exempel på att en mindre grupp elever ägnar stor del av lektionen åt samtal som inte rör skolarbetet utan att läraren hjälper eleverna att återfå fokus på uppgiften, medan andra lärare som observerats i liknande situation försöker engagera eleverna igen.

Delaktighet

Granskningen visar att undervisningen innehåller övningar och frågor där eleverna får möjlighet att reflektera utan ett givet svar och att eleverna får reflektera över sitt eget lärande. Av det samlade intervjuunderlaget framgår att hur mycket eleverna får reflektera är olika i olika kurser och för olika moment i olika kurser, men att eleverna i de flesta kurser arbetar med olika perspektiv, tolkningsmöjligheter och resonemang. Argumentationsövningar förekommer ofta i språkämnena, men även i andra ämnen som exempelvis i samhällskunskap, naturkunskap och ekonomi samt i projekt som FN-rollspelet. Vidare framgår av intervjuer och observationer att elever får reflektera över sitt eget lärande. Exempelvis ägnar alla klasser på skolan en dag i början av höstterminen åt studieteknik, då eleverna reflekterar över olika sätt att lära sig. I mitten av varje kurs har lärarna också lägesamtal med alla elever, då läraren och eleven tillsammans reflekterar över elevens kunskapsutveckling. Utöver det har många lärare enskilda samtal med eleverna i samband med att de får tillbaka prov och uppgifter. Vissa av mentorerna pratar också med eleverna om huruvida eleverna har hittat sätt att lära sig som fungerar för dem. Elever får också ibland under lektioner fundera på, skriva eller prata om vad de lärt sig.

Granskningen visar vidare att eleverna visserligen är delaktiga i att utvärdera undervisningen, men att inte alla lärare involverar eleverna i planeringen av undervisningen. Av intervjuer med rektorn, lärare och elever framkommer att kursutvärderingen, som genomförs i alla kurser, nu har flyttats till mitten av varje kurs i stället för i slutet, för att öka elevernas inflytande över undervisningen och ge lärare större möjligheter att anpassa kursen utefter elevernas synpunkter. Vissa lärare frågar även eleverna efter varje arbetsområde hur de upplevt undervisningen. Det framkommer emellertid av intervjuer med lärare och elever att det varierar mellan olika lärare hur mycket eleverna får vara med och planera undervisningen. Exempelvis frågar några lärare eleverna i början av kursen vilka moment i kursen som eleverna tycker är mer intressanta än andra och eleverna får i samband med det också ge förslag på arbetssätt. Flera av de intervjuade lärarna beskriver emellertid att innehållet

i kurserna är strängt reglerat i det centrala innehållet i kursplanerna och att eleverna inte kan ha något inflytande över det, men att de ibland får påverka arbetssätten och/eller välja fördjupningsområde. Både elever och lärare berättar att vissa lärare låter elever välja examinationsform samt datum för prov. Eleverna berättar att många lärare är öppna för dialog och några elever ger exempel på att de har fått vara med och påverka examinationsformer i psykologi och juridik, arbetssätt i samhällskunskap och delar av undervisningens innehåll i exempelvis engelska, svenska och historia. Andra elever och lärare beskriver emellertid att eleverna inte är involverade i planeringen av undervisningen. Skolinspektionens skolenkät 2023 visar att både elever och lärare på Katedralskolan skattar elevinflytandet lägre än riket. Index för elever på Katedralskolan är 4,5 jämfört med rikets 5,1 och för lärare på Katedralskolan 5,3 jämfört med rikets 6,1. Även detta har rektorn noterat i sin kvalitetsanalys för läsår 2022-23 och det ingår därför i skolans utvecklingsarbete i samtalsgrupper innevarande läsår. Ingen av de intervjuade lärarna nämner dock elevernas delaktighet i undervisningen som ett uttalat utvecklingsområde eller som grund för utvecklingsarbetet i samtalsgrupperna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver försäkra sig om att samtliga elever med regelbundenhet får vara delaktiga i planeringen av undervisningen och att lärarna ger eleverna reellt inflytande över både innehåll och arbetsformer.

Granskningen visar att även om eleverna utvärderar undervisningen i alla kurser ges inte alla elever inflytande och möjlighet till delaktighet i planeringen av innehåll och arbetssätt. Utöver variation och motivation har rektorn i kvalitetsanalysen identifierat delaktighet som ett utvecklingsområde och startat ett samlat kollegialt utvecklingsarbete kring dessa tre faktorer, i form av ett arbete med relationellt ledarskap i samtalsgrupper. Lärarna är vid granskningens datum emellertid inte medvetna om orsakerna till eller de förväntade effekterna av detta arbete, vilket medför en risk att elevernas delaktighet inte ökar i praktiken som följd av utvecklingsarbetet. Delaktighet i planeringen kan öka motivationen hos elever och återkommande dialog med elever kring planering underlättar också för läraren att planera så att eleverna upplever undervisningen som varierad. Utan delaktighet i planeringen av undervisningen finns det risk att elever inte uppnår skolans mål i

läroplanens kap. 2.3, att varje elev stärker sin tilltro till den egna förmågan att själv och tillsammans med andra ta initiativ, ta ansvar och påverka sina villkor.

Enligt 4 kap 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Enligt läroplanen Gy11 Kap. 2.3 ska lärare svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tydliggör för lärarna varför det kollegiala lärandet har startats och vad det syftar till, så att lärarna förstår vilket fokus utvecklingsarbetet i samtalsgrupperna bör ha. Rektorn kan också ge lärare som redan nu ger elever reellt inflytande i planeringen i uppdrag att i samtalsgrupperna och i ämneslaget eller i något annat av skolans forum dela med sig till andra lärare hur och när de involverar eleverna, så att goda exempel får bred spridning i kollegiet. Lärarna kan förslagsvis också återkoppla till eleverna på vilket vis de utvärderingar eleverna genomför påverkar planeringen av den fortsatta kursen, så att det blir tydligare för eleverna vilket inflytande de har. Skolinspektionen rekommenderar vidare att rektorn följer upp hur lärarna arbetar med att göra eleverna delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1

Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammantaget visar granskningen att det på skolan finns ett samlat arbete för att skapa och säkerställa studiero i undervisningen, vilket även eleverna regelbundet inkluderas i. Skolan tar också systematiskt reda på elevernas egen upplevelse av tryggheten i och

utanför klassrummet och det finns ett gemensamt främjande och förebyggande arbete för att skapa en trygg skolmiljö för eleverna.

Skolans arbete med studiero

Granskningen visar att det på skolan finns ett samlat arbete för att skapa och säkerställa studiero i undervisningen, vilket även eleverna regelbundet inkluderas i. Av inskickad dokumentation och intervjuer framgår att både personal och elever upplever att studieron på skolan är mycket god, även om det finns viss variation mellan olika klasser. Eleverna berättar att det ofta räcker att läraren ber dem vara tystare för att det ska bli så. Lärare säger att de som gemensam strategi ser till att eleverna lägger undan mobiler och stänger datorer i början av lektionerna. Fram till novemberlovet bestämmer också lärarna var eleverna ska sitta i klassrummet och vissa lärare fortsätter med det för alla elever i år 1. Av intervju med lärare framgår dock att det allra viktigaste för studieron är att eleverna får tydliga och avgränsade uppgifter. Vissa typer av uppgifter passar bättre i vissa grupper än i andra, så att anpassa uppgifterna är en strategi som lärarna använder för att öka studieron. Lärarna och framförallt mentorerna arbetar mycket med studieron i år 1 och har regelbundna samtal med elevhälsan på mentorsgruppskonferenser, där de lyfter frågor kring klassen, närvaron och studieron. I samråd mellan elevhälsa och mentorer gör lärare vid behov också vissa anpassningar för enskilda elever, exempelvis att eleven får gå till studietorget (tysta studieplatser där specialpedagoger finns tillgängliga) på vissa lektioner, eller att eleven har en särskild placering i klassrummet. Förra läsåret uppdagades att det i någon klass i år 1 rådde sämre studiero. Då fick de eleverna först en enkät kring detta. Skolan gick sedan ut med information till vårdnadshavare och arbetade sen vidare utifrån material från Skolverket. Studieron i dessa klasser har följts upp regelbundet sedan dess med både lärare och elever och i perioder har den blivit bättre, men arbetet med att upprätthålla studieron fortgår. I samband med detta riktade arbete utarbetades också en särskild enkät om trygghet och studiero till eleverna i år 1, som genomförs innan höstlovet. Om enkäten skulle indikera att eleverna inte upplever studiero, kommer biträdande rektor ut till klassen för att ta reda på mer om situationen. I år visar emellertid enkäterna på god studiero i år 1. Signaler rörande studiero kan också komma från enskilda elever till elevhälsan. I sådana fall går en enkät ut till klassen i syfte att se om fler elever delar den upplevelsen, eller om det handlar om individen. Elevhälsan följer upp enkätresultaten, men om det rör enskilda lärare tar biträdande rektor upp det med respektive lärare.

Skolans arbete med trygghet

Granskningen visar att skolan systematiskt tar reda på elevernas upplevelse av tryggheten i och utanför klassrummet samt att det finns ett gemensamt främjande och förebyggande arbete för att skapa en trygg skolmiljö för eleverna. Av Skolinspektionens enkät och av intervjuer framgår att graden av trygghet är hög på skolan. Mentorerna i år 1 arbetar aktivt med klassen för att skapa trygghet. Exempelvis anordnar de olika aktiviteter för att eleverna i klassen ska lära känna varandra och skolan under de första dagarna. På mentorstiden gör mentorerna sedan övningar med klassen och ibland deltar också representanter för elevhälsan på mentorstiden. Dessa övningar har utarbetats av elevhälsan med utgångspunkt i forskning. Mentorstiden har förlängts sedan några år tillbaka för att det ska finnas utrymme för trygghetsskapande arbete. I år 1 har varje klass en representant för elevhälsan som särskild kontaktperson, för att förtydliga och förenkla kommunikationsvägarna. Dessutom träffas alla undervisande lärare på mentorgruppsträffar där, förutom studiero och närvaro, även trivsel och trygghet diskuteras. Enkäten till elever i år 1 på höstterminen innehåller också frågor om trygghet och trivsel för att eventuella problem ska fångas upp tidigt. Senare på läsåret gör alla elever på skolan en trivselenkät. Dessutom tar mentorerna upp frågor om trygghet och trivsel på utvecklingssamtalen varje termin. Även på årskursråden är trygghet ibland en punkt på agendan. Vidare informeras alla elever om var på skolplattformen de kan rapportera eventuella kränkningar och där finns även information om hur man kommer i kontakt med kuratorn. Av intervju med elevhälsan framgår att klasser i nuvarande år 2 och 3 har utsett förtroendeelever som får särskild utbildning och arbetar med trygghet och trivsel i klassen tillsammans med mentorerna. Elevhälsan har sett exempel där trivselen har ökat med hjälp av förtroendeelevers arbete. Dessa elever valdes av klasserna redan under höstterminen i år 1, men systemet är pausat nu, eftersom skolan vill utveckla konceptet och senare lägga valet av förtroendeelever.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Gy11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i hög utsträckning.

Sammantaget visar granskningen att rektorn följer upp och analyserar betyg och provresultat för att identifiera eventuella avvikelser i bedömningar. Rektorn ger också lärarna förutsättningar och säkerställer att de med olika metoder kvalitetssäkrar omdömen och betyg för en likvärdig bedömning och betygsättning.

Analys och diskussion av betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar betyg och provresultat för att identifiera eventuella avvikelser i bedömningar. Av inhämtad dokumentation och av intervjuer framgår att rektorn analyserar och söker förklaringar till eventuella skillnader mellan olika typer av resultat utifrån de analyser av läsårets arbete och resultat som alla ämneslag lämnar in. Analyserna utgår från statistik och frågor som rektorn tillhandahåller, till exempel "Vad har gjorts för att förbättra/bibehålla...? Hur gick det och varför gick det så? Vad ska bibehållas/utvecklas framöver och hur?". Alla lärare lämnar också in en enskild analys av sin undervisning i förhållande till satta betyg och i förekommande fall resultat på nationella prov och bedömningsstöd. Rektorn analyserar och jämför resultat mellan olika elevgrupper, olika lärare, olika kurser samt skillnader mellan provresultat och betyg, även över tid, samt för diskussioner med och initierar diskussioner mellan lärare. Av intervjuer och inskickad dokumentation framgår att rektorn har noterat att det finns skillnader mellan nationella provresultat och kursbetyg i svenska och engelska men en större överensstämmelse i matematik. Av lärare har rektorn initialt fått förklaringen att det nationella provet inte täcker allt centralt innehåll och alla betygskriterier. Alla lärare i ämnen som har nationella prov har kallats till särskilda samtal med ledningen för att fördjupa analysen, men då den ännu inte klar, har rektorn ännu inte beslutat om åtgärder ska vidtas och i så fall vilka. Som beskrivits under rubriken *uppföljning, analys och åtgärder* har rektorn initierat ytterligare diskussioner utifrån sin analys, exempelvis ett utvecklingsarbete i svenska i samarbete med Malmö universitet samt diskussioner kring möjliga bakomliggande faktorer till skillnader mellan flickors och pojkars resultat i de ämnen där sådana skillnader identifierats.

Kvalitetssäkring av betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar och säkerställer att de med olika metoder kvalitetssäkrar omdömen och betyg för en likvärdig bedömning och betygsättning. Av intervjuer och inskickad dokumentation framgår att rektorn

säkerställer att lärarna har använt olika metoder för att kvalitetssäkra sina betyg genom att lärare i det systematiska kvalitetsarbetet ombeds redovisa hur ändamålsenligt betygsunderlaget har varit i samband med betygssättningen samt hur de satta betygen förhåller sig till resultaten från nationella prov på gruppnivå och analysera avvikelser. Det framgår även att lärarna sambedömer flera gånger per år i alla ämnen och använder den nationella provdatabasen som stöd för utformningen av gemensamma prov i de ämnen som omfattas av den och att dessa prov sambedöms. Även i ämnen som inte omfattas av provdatabasen utformar lärarna gemensamma prov och delar elevexempel som motsvarar betygskriterierna för A, C och E med varandra. Lärarna på skolan använder sig också av ett provverktyg där prov anonymiseras. Rektorn har avsatt särskild tid för sambedömning inför betygssättningen, men utöver det lägger lärarna mycket tid under läsåret, både planerat inom ämneslaget och informellt mellan enskilda kollegor, för att säkerställa likvärdig bedömning. Under läsåret 2022-23 har skolan haft särskilt fokus på bedömning och betygssättning utifrån de nya direktiven kring bedömning som kom 1 juli 2022. Vid läsårsstarten avsatte rektorn tid för alla lärare att arbeta med Skolverkets material. Under vårterminen hade alla lärare på kommunala gymnasieskolor i Lund en gemensam fortbildningsdag i ämnesgrupper, då de diskuterade betyg och bedömning utifrån gemensamma frågeställningar och tog med bedömningsmaterial som diskussionsunderlag.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Carolin Levinsson

Beslutsfattare

Signerat av: Carolin Levinsson

X Lena Osvaldsson

Föredragande

Signerat av: Lena Osvaldsson

I handläggningen av ärendet har även Nerman Hopovac medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tolv lektionsobservationer.
- Fyra gruppintervjuer med elever.
- Tre gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 15-17 november 2023. Besöket genomfördes av Lena Osvaldsson och Nerman Hopovac.

Katedralskolan är en kommunal skola i Lund som har ungefär 1500 elever fördelade på Ekonomiprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet samt International Baccalaureate Diploma Programme. På skolan finns förutom en rektor också fyra biträdande rektorer.

På grund av skolans storlek gjordes inför granskningen ett urval. Granskningen omfattar lektionsbesök på Ekonomiprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet samt intervjuer av elever, lärare och elevhälsa på dessa program, men statistik och inskickat material rör hela skolenheten.